

ABDULLAH KÜÇÜK LİSESİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 1.DÖNEM 2.YAZILI SORULARI

Aşağıda Kemalettin Kamu'nun Güz adlı şiirinden bir bölüm alınmıştır.

Kurudu artık otlar
Bitmiyor tazeleri
Birikinti sularda
Yaprak cenazeleri

Kemalettin Kamu

1) Bu dörtlüğü betimleyici bir paragrafa dönüştürünüz. Yazınıza kendiniz de bazı betimleyici öğeler ekleyebilirsiniz. Yazınız; anlatım biçimi, içerik, söz varlığı, akıcılık, yazım ve noktalama ölçütlerine göre değerlendirilecektir.

CEVAP= Güneşin bütün yaz işkence ettiği zavallı otlar artık kurudu. Sonu onlar gibi olmasın diye yenileri de bitmiyor. Etrafta ne bir yeşillik ne de bir canlılık var. Gecenin fırtınasına dayanamayan birkaç yaprak dallarına veda edip bir cenaze gibi şuracıkta yatıyor. Küçük su birikintilerinin içinde umutsuzca ve hareketsiz şekilde duran bu cenazeler, bir park görevlisinin süpürgesiyle son yolculuklarına uğurlanacak birazdan.

Aşağıda Samim Kocagöz'ün Ahmet'in Kuzuları adlı hikayesinden bir parça verilmiştir.

Alaca karanlıktı. Sık çamların birbirine giren dalları, ortalığı büsbütün karartıyordu. Keçi yolunu örten kuru çam yaprakları ıslak, kaygandı. İnce, serin buğulu bir sis içinde yürüyorlardı. Ahmet, biraz arkasında kalan babasının kuru çam yaprakları üzerinde kayan çarıklarının çıkardığı sesi duydu.

2) Bu parçanın aşağıdaki yapı unsurlarını belirleyerek yazınız.

Şahıs kadrosu:

Zaman :

Mekân :

CEVAP:

Şahıs kadrosu: Ahmet ve babası

Zaman: Alaca karanlık, akşamüzeri

Mekan: Ormanlık, keçi yolu

Aşağıda Sait Faik Abasıyanık'ın Panco'nun Rüyası adlı hikâyesinden bir parça verilmiştir.

...Her şey yerli yerinde idi. Küçük kardeşim sabahleyin aynı saatte uyanıyor. Çay aynı dakikada kaynıyor, küçüğün sefer tasına konacak ekmeğin kokusu yatakta burnuna geliyordu. Sobanın başına çöken küçük, kendi hâlinde, mütevazı ve sevimli sabahımız aynı idi. Babam:

— Yavaş yavaş kalkıp giyinmeli, diyordu.

Konsolun üstündeki saat sekiz buçuğu dört geçerken annem bana sesleniyordu.

— Hadi bakalım Panco, baban hazırlanıyor.

Ben her zamanki gibi homurdanıyor, sağdan sola dönüyorum. Gözlerim açık bir şekilde şunu bunu, bir arkadaşımı, öğle paydosunu, akşama gideceğim sinemayı düşünüyorum. Bu sefer babam çıkışıyordu...

3) Bu parçadaki anlatıcı şahsın ruhsal özelliklerini parçadan örnek vererek yazınız.

4) Bu parçadaki zaman ve mekânı belirleyiniz ve mekânın özelliklerini yazınız.

CEVAP:

3) Ailesini seven, sabahları evdeki düzeni sevimli bulan bir karakterdir. Bunu “sevimli sabahımız” ifadesinden anlayabiliyoruz. Sabahları uyandırılmaktan hoşlanmayan, homurdanarak uyanan, hayalperest birisidir. Bu sonuca da son cümlelerdeki ifadelerden yola çıkarak ulaşabiliyoruz.

4) Zaman, sabah saat 08.30 civarıdır. Mekân ise bir ev ve bu evdeki çocuğun odasıdır. Bu ev her şeyin yerli yerinde olduğu, mütevazı görünüşlü, sobalı bir evdir. Çocuğun odasında ise üzerinde saat olan bir konsol bulunmaktadır.

Aşağıda Cevat Şakir Kabaağaçlı'nın Gülen Ada adlı hikâyesinden bir parça verilmiştir.

Kimi insan para pul budalası olur, kimisi keşif ve icat meraklısı, bazıları da müzik âşığı... Deli Davut ise adalar karasevdaşlığıydı. Denizin bu deli divanesinin gözünde hep adalar tüter, adalar titrerdi. Tanyeri ağarırken “Adalarla birlikte uyanacağım.” diye çok geceler göz yummazdı. Gecenin loşluğuyla örtülü duran deniz, hâlâ rüyasına dalgın, derin derin uyurken, tan ışığını yüksekte kapalı adalar, Arşipel'in o kopkoyu çelik mavisinde sanki şafak parçaları imişler gibi parlarken ve Deli Davut'a ta uzaktan göz kırparak koyunlarında bir yeni gün daha yaşayacağını ona, gün doğmadan müjdelerdiler. Bunu gören Davut, dünyaya yeni gelmiş dönerdi. Kuş uçmaz, kervan geçmez dağ başlarında gerili duran telgraf tellerine rüzgâr değince, tellerin uzun uzun inlemesi gibi Davut'un da gönlü titreye titreye, ışığa ve açıklıklara uyanır; gözleri, yüreğini buran sevinçle harlardı.

İşte o zaman, artık içi içine sığmayan Davut, limanda uyuyan kayığının demirini hırçın hırçın koparıp fırlatır ve adından da, sanından da, özel kişiliğinden de kopup gitmekte olan kayığı kadar özgür, Neptün'ün Anfitrit'e bağırarak sesinin hızıyla adalara doğru atılır ve Arşipel'in cam mavisini dalgalarının uçuşan yelelerine, uzun bir bayrak, bir fors gibi yapraklanan gülüşünü katardı.

5) Verilen hikâyenin konusunu yazınız.

6) Metnin anlatıcı ve bakış açısını belirleyiniz.

7) Metnin üslup özelliklerini yazınız.

CEVAP:

5)Deli Davut adlı bir deniz sevdalısının çevredeki adaları keşfetme arzusu, o adaları görme isteği anlatılmaktadır.

6)Hikâyede 3.kişili anlatıcı vardır. Hikâye, hâkim(tanrısal-ilahi) bakış açısıyla yazılmıştır.

7)Hikâyede öyküleyici ve betimleyici anlatım kullanılmıştır. Betimleyici unsurlar daha fazladır. Yazar, karakterin deniz tutkusunu anlatmak için sözcüklerin çağrışım gücünden yararlanmıştır. Mecaz ve yan anlamlı sözcüklere yer verilmiştir. Benzetme ve kişileştirme yoluyla soyut duygular somutlaştırılmıştır. Sanatsal bir dil kullanılmıştır. Ayrıca mitolojik unsurlar da anlatıma yoğunluk katmıştır.

8) Kuşların uçuşması, dağların manzarası, derelerin şırıltısı, sarı çiçekler sözcüklerinden hareketle bir dördlük yazınız. Yazacağınız şiirde imge, söz sanatı kullanmaya özen gösteriniz. Ses benzerlikleri yani kafiye ve redif kullanabilirsiniz.

CEVAP=

**Yorgun kuşlar uçuyor umutla
Bulutlar sanki kardeş dağlarla
Serin dereler vedalaşıyor karlarla
Ve selamlaşıyor sarı sarı papatyalarla**

9) Aşağıdaki parçada yazım ve noktalama kurallarına uymayan kullanımları belirleyiniz.

- Türkçe'deki bazı sözcükler, yabancı dillerden geçmiştir.

- Savaşta Alman'lar yenilince biz de yenilmiş sayıldık.

- 20 Haziran cumartesi günü LGS yapıldı.

- Elazığ'lı bir arkadaşım var.

CEVAP=

“Türkçedeki” ve “Elazığlı” sözcüklerinde yapım ekleri kesme işareti ile ayrılmış ve yazım yanlış yapılmıştır. Aynı şekilde “Almanlar” sözcüğünde de çokluk eki yanlış ayrılmıştır. “Cumartesi” sözcüğü ise büyük hargle başlamalı çünkü belirli bir tarihe ait gün ve ay adları büyük harfle başlar.